

Sanela Klarić, zastupnica Naše stranke
u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 19.04.2021.

Bošna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Bx4

Primljeno:	25-04-2022		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
ON	-02-	873	122

Dostaviti:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
Parlament Federacije BiH – Predstavnički dom
n/r g. Mirsad Zaimović, predsjedavajući

Uputiti:

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
Zakonodavno-pravna komisija i nadležne komisije

Na osnovu člana 179., a u vezi sa članom 163. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, podnosim **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA** („Službene novine FBiH“, br. 40/02 i 61/06)

Obrazloženje prijedloga da se Prijedlog zakona razmatra i donese po skraćenom postupku:

Budući da se radi o Zakonu koji nije složen i obiman, predlažemo da se Prijedlog Zakona razmatra i donese po skraćenom postupku u skladu sa članom 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Sanela Klarić

Zastupnica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

PRIJEDLOG

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA

Sarajevo, april 2022. godine

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O KONCESIJAMA

Član 1.

U Zakonu o koncesijama („Službene novine FBiH“, br. 40/02, 61/06) u članu 4. stav (1) dodaje se novi pojam koji glasi:

“*Mala hidroelektrana (mHE)*“ - hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW.“

Član 2.

(1) U članu 6. stav (1) tačka 3. se mijenja i glasi: „3. izgradnju hidroenergetskih objekata;“

(2) U članu 6. dodaje se novi stav (2) koji glasi: „Koncesije za male hidroelektrane do i uključivo 10MW se obustavljaju.“

(3) U članu 6. dodaje se novi stav (3) koji glasi: „Podnosioci zahtjeva za donošenje odluke o dodjeli koncesije za male hidroelektrane do i uključivo 10MW koji su to učinili do stupanja na snagu ovog zakona izuzimaju se od primjene člana 6. tačke 3.“.

(4) Dosadašnji stav (2) člana 6. postaje stav (4).

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02, 61/06) sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture. Također relevantan je i član III. 2. tačka h) prema kome Federalna vlast i kantoni nadležni su za korištenje prirodnih bogadstava i član III.3. stav (3) prema kome Federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. U konačnici tu je i član IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02, 61/06), sadržani su u Zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V broj 1628/2020 od 26.11.2020. godine, u kome je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o Zaključku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH i Prijedlogu Deklaracije o zaštiti rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije BiH je također zadužila i Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agenciju za vodno područje Jadranskog mora Mostar, Agenciju za vodno područje rijeke Save Sarajevo i Komisiju za koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana, pripreme prijedloge izmjena i dopuna svih propisa iz svojih nadležnosti, u skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi zabrane izgradnje malih hidroelektrana, te da iste upute u daljnju proceduru izmjena i dopuna. Dalje se navodi, da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma zaduženo da koordinira i prati provođenje prethodno navedene aktivnosti Zaključka, te da o istom, po potrebi obavijesti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine. Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13- 479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, kojim se potpuno zabranjuje izgradnja malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH, zadužena je Vlada Federacije BiH da, u naredna tri mjeseca, analizira postojeće zakone kroz koje se tretira izgradnja mHE, te uputi u parlamentarnu proceduru izmjene i dopune zakona kroz koje će zaštititi rijeke i okoliš. S tim u vezi, Komisija za koncesije FBiH pristupila je dopunama Zakona o koncesijama na predloženi način. Tom prilikom konstatovano je da Zakon o koncesijama nema, odnosno nije dao preciznu definiciju pojma male hidroelektrane, te da je taj pojam dala jedino Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne

kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14), koja u članu 14. daje sljedeću definiciju:

„Član 14.
(Postrojenja za korištenje OIEiEK)

Postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije iii postrojenje za kombinovanu proizvodnju električne i topotne energije (u dalnjem tekstu: postrojenja OIEiEK), u skladu sa ovom uredbom, znači elektranu sa jednom ili više proizvodnih jedinica, koja u procesu proizvodnje električne energije kao primarni izvor energije koristi obnovljive izvore energije, odnosno koja u postrojenjima efikasne kogeneracije kombinovano proizvodi električnu i topotnu energiju.“

dok član 15. daje sljedeću klasifikaciju postrojenja:

„Član 15.
(Klasifikacija postrojenja u zavisnosti od instalisane snage)

Postrojenja OIEiEK iz člana 14. ove uredbe u zavisnosti od instalisane snage postrojenja, dijele se na:

- mikro postrojenja: od 2 kW do i uključivo 23 kW,
- mini postrojenja: od 23 kW do i uključujući 150 kW,
- mala postrojenja: od 150 kW do i uključivo 1 MW,
- srednja postrojenja: od 1 MW do i uključivo 10 MW,
- velika postrojenja: preko 10 MW".

Poštjući sve navedeno, a u svrhu poštivanja Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479, 481, 01-14-164, 166, 167/20 od 29.06.2020. godine, smatra se da će se ovim izmjenama i dopunama Zakona o koncesiji, na predloženi način, zabraniti izgradnja malih hidroelektrana instalisane snage do i uključivo 10 MW. Zašto 10 MW? Razlika između hidroelektrana i malih hidroelektrana je u instaliranoj snazi. Granična snaga koja dijeli hidroelektrane na male hidroelektrane razlikuje se od zemlje do zemlje. Neke zemlje poput Portugala, Španjolske, Irske, Grčke i Belgije su prihvatile 10 MW kao gornju granicu instalirane snage za male hidroelektrane. U Italiji je granica 3 MW, u Švedskoj 1.5 MW, u Francuskoj 8 MW, u Indiji 15 MW, u Kini 25 MW. U Evropi se sve više prihvata kapacitet od 10 MW instalirane snage kao gornja granica i to granicu je podržalo Evropsko udruženje malih hidroelektrana (ESHA), te Evropska komisija. Prema postojećim propisima u Hrvatskoj, mala hidroelektrana, određena je kao postrojenje za iskorištavanje energije vodotokova s izlaznom električnom snagom od 10 kW do 10MW.

III – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. - Izmjena ovog člana je nužna iz razloga što se prema trenutnom zakonodavstvu mala hidroelektrana definiše do snage od 1 MW, a zapravo se pod Zaključkom Parlamenta o moratoriju na gradnju mHE podrazumijeva zabrana gradnje mHE do 10 MW. U tom

kontekstu će se mijenjati i Uredba o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/14). Nadalje, trenutno je u prvom čitanju od strane oba doma Parlamenta FBiH usvojen Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji FBiH, gdje u članu 1. stavu (1) glasi sljedeće: „Mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW“. S obzirom da je velika vjerovatnoća da će se Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji FBiH usvojiti do polovine tekuće godine, za cca 3 mjeseca, bitno je već vršiti harmonizaciju teksta ovog Zakona u cilju ekonomičnosti postupka usvajanja u Parlamentu FBiH, a sve u skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-13-479,481,01-14-164,166,167/20 od 29.06.2020. godine, u vezi potpune zabrane izgradnje malih hidroelektrana na cijeloj teritoriji Federacije BiH.

Član 2. - Za adekvatnu implementaciju Zaključka Parlamenta FBiH o moratoriju na gradnju mHE na području Federacije, nephodno je sve hidroelektrane do 10 MW prenijeti u nadležnost Federacije kako bi se izbjegla dugotrajna procedura izmjena kantonalnih zakona o koncesijama, a sve zbog hitnosti implementacije Zaključka. Također, istim članom se predviđa obustavljanje bilo kakvog odlučivanja o dodjeli koncesija za mHE do 10 MW na području Federacije, čime se u potpunosti implementira predmetni Zaključak. Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02, 61/06) sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture. Također relevantan je i član III. 2. tačka h) prema kome Federalna vlast i kantoni nadležni su za korištenje prirodnih bogatstava i član III.3. stav (3) prema kome Federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. U konačnici tu je i član IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

Član 3. – Definiše se vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama nije potrebno izdvojiti posebna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakon o koncesijama („Službene novine FBiH“, br. 40/02, 61/06)

Odredbe posutojećeg zakona koje se dopunjaju ili mijenjaju

Član 4. (Definicije)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

"Koncesor" - sva nadležna ministarstva ili organi vlasti Federacije koje odredi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada Federacije) da dodjeljuju koncesiju.

"Koncesija" - pravo obavljanja privrednih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih ovim zakonom.

"Koncesionar" - pravno lice osnovano u skladu sa posebnim zakonima Federacije u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji u skladu sa ovim zakonom.

Član 6.

Vlada Federacije odlučuje o dodjeli koncesije za:

1. izgradnju/dogradnju i korištenje ili korištenje:
 - autoputeva i magistralnih puteva i pripadajućih infrastrukturnih objekata,
 - željezničkih pruga,
 - plovnih kanala,
 - luka,
 - aerodroma;
2. korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage više od 5 MW;
4. izgradnju i korištenje hidroakumulacija na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
5. izgradnju, korištenje i upravljanje cjevovodima za transport nafte i gasa i uskladištenje u cjevovodima i terminalima;
6. igre na sreću;
7. korištenje šuma i šumskog zemljišta;
8. putnički i teretni željeznički saobraćaj i
9. prostore i objekte prirodnog i graditeljskog naslijeđa.

Dodjela koncesije za predmete koji nisu sadržani u Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine i stavu 1. ovog člana uredit će se kantonalnim zakonom.

S poštovanjem,

Sanela Klarić